

Grażyna Kikcio

„W pojedynkę jesteśmy kroplą, razem jesteśmy oceanem”

Ryunosuke Satoro

Ogromny ocean dobra rozlał się niemal natychmiast po wkroczeniu wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium niepodległej Ukrainy. Wsparcie dla uciekających przed wojną wschodnich sąsiadów stało się dla każdego z nas priorytetem. Codzienne śledzenie informacji o liczbie przekraczających granice uchodźców i o sytuacji tych, którzy pozostali aby bronić swojej ojczyzny, wyzwało coraz więcej inicjatyw na rzecz niesienia pomocy humanitarnej.

W działania pomocowe włączyły się także placówki oświatowe, szczególnie szkoły i instytucje samorządowe, a także ogromne grono wolontariuszy. Na terenie naszego miasta powstał Punkt Pomocy Humanitarnej, koordynowany przez osoby ukraińskojęzyczne, zamieszkujące i pracujące już od kilku lat w Bytowie. W tamtym czasie wydawało się, że to będzie tylko chwilowa mobilizacja sił i środków, jednak mija już pół roku zmagani wojennych. Do tej pory na terenie miasta i gminy Bytów do czerwca schronienie znalazło ponad 3 tysiące uchodźców.

Każdy z nas indywidualnie dokładał cegiełkę w odpowiedzi na potrzeby wciąż zwiększającej się liczby uchodźców przybywających do Polski. Postanowiliśmy również jako Biblioteka włączyć się aktywnie w pomoc i zainicjować różnorodne inicjatywy. Działaliśmy zarówno we współpracy z macierzystą placówką, czyli Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Słupsku, jak i lokalnie – rozpoznając bieżące potrzeby w rejonie działania naszej filii. Niemał natychmiast przekazaliśmy do lokalnego punktu pomocy dziesiątki kartonów, które pozostały nam po przeprowadzce do obecnej siedziby. W Bibliotece została utworzona specjalna tablica z bieżącymi dwujęzycznymi informacjami, która przybrała barwy ukraińskiej flagi narodowej. Ważnym akcentem otwartości było również włączenie się do akcji „Serce dla Ukrainy”. To ogólnopolska akcja biblioteczna, koordynowana przez Lustro Biblioteki, która polega na identyfikacji wizualnej placówki poprzez umieszczenie w oknach niebiesko-żółtych serc na znak solidarności i wsparcia dla uchodźców z terenów objętych wojną.

Mieliśmy jednak potrzebę zorganizowania inicjatywy o charakterze charytatywnym. Tak też się stało i już 11 marca w sali konferencyjnej miał miejsce koncert „Wspieramy Ukrainę” pod honorowym patronatem Burmistrza Bytowa Ryszarda Sylki. Zaplanowaliśmy

występ solowy Pawła Ruszkowskiego, utalentowanego muzyka, który na tę okazję przygotował niezwykle refleksyjny i dający ukojenie program artystyczny z nurtu poezji śpiewanej. Gdy rozpoczęliśmy promocję tego wydarzenia w lokalnych mediach i na portalu społecznościowym okazało się, że podczas tego wydarzenia pragnie wystąpić artystka z Ukrainy, która znalazła schronienie w naszym mieście. Ta propozycja była zarówno dla nas, jak i dla naszego solisty niezwykle wyróżnieniem. Po nawiązaniu współpracy z Iłoną Soroką udało się zdalnie przygotować niespodziankę dla naszej widowni w postaci wspólnego występu naszych artystów. Warto tu nadmienić, że nasza wspianą artystka przebywała zaledwie od kilku dni u jednej z bytowskich rodzin. Jej gościnny występ wywołał ogromne wzruszenie i łzy, które były szczególnym symbolem jedności i solidarności z cierpiącą z powodu inwazji Ukrainą.

Koncert z założenia miał dobroczynny charakter. W celu realizacji tej idei nawiązaliśmy współpracę z lokalną grupą Caritas, która z pomocą wolontariuszy podczas koncertu prowadziła zbiórkę do puszek. Zebrana suma, to ponad dwa tysiące złotych, która została przekazana koordynatorom punktu pomocy humanitarnej. Ten niezwykle koncert z „Krainy Łagodności” był też okazją do otwarcia serc nie tylko widowni, ale też zaowocował wsparciem w postaci pięknej dekoracji sali w kolorach polskiej i ukraińskiej flagi, którą nieodpłatnie wykonała Manufaktura Dobry Klimat. Kolejnym odruchem serca było przygotowanie przez agencję reklamową Kortfolio okolicznościowych przypinek z niezwykle wymowną grafiką autorstwa artystki Eli Curyło, której pomysłowość można śledzić na profilu: Siła Myślenia Wizualnego. Wszystko to sprawiło, że był to niezapomniany i wyjątkowy wieczór.

Siła i uniwersalny język muzyki to jednocześnie mocny akcent integracji. Przekonaliśmy się o tym podczas dwóch kolejnych koncertów. Tym razem to młodzież wyszła z inicjatywą. Grupa artystyczna z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Bytowie przygotowała program artystyczny „Solidarni z Ukrainą”. Kilkanaście osób z niezwykle wyczuwaniem i dojrzałością postanowiła przybliżyć historię i współczesność Ukrainy, angażując w swój projekt także nowych przyjaciół z Ukrainy. Ta inicjatywa była też okazją do zaprezentowania talentów wokalnych

i muzycznych. Montaż słowno-muzyczny z ukraińskojęzycznym akcentem był swoistą lekcją historii i wartości dla zaproszonych uczniów, wśród których znaleźli się także wolontariusze zaangażowani w pomoc uchodźcom z terenów objętych wojną. Z uwagi na wielkość sali, która nie jest zbyt duża, zorganizowaliśmy dwa koncerty. Każdy z nich miał charakter integracyjny i skupiał polsko-ukraińską widownię. Po koncertach był czas na rozmowy przy kawie.

Te artystyczne inicjatywy dały nam wszystkim sporą porcję energii do dalszego działania pod wspólnym mianownikiem: #SolidarnizUkrainą. Kiedy serce rozsypuje się na milion kawałków i trudno wyrazić to, co się czuje, wtedy z pomocą przychodzi muzyka i poezja, dając nadzieję i podtrzymując na duchu... Wielokrotnie doświadczyliśmy tego także w historii naszego narodu.

Podążając za ideą muzycznej integracji zrodziła się kolejna inicjatywa. Tym razem skierowana do dzieci z ukraińskich rodzin, które zamieszkały w naszym mieście. We współpracy ze wspomnianą powyżej artystką z Ukrainy Iloną Soroką zaplanowaliśmy cykliczne spotkania połączone z nauką śpiewu. Przyjazna przestrzeń biblioteki oraz znajdujące się na wyposażeniu w sali konferencyjnej pianino stwarzały wyjątkowo sprzyjające okoliczności. Zajęcia odbywały się do czerwca we wtorki i piątki. Dziesięcioosobowa grupa dzieci miała do dyspozycji też kącik z kolorowanymi kocykami, poduszki i słodką przekąskę. Udało się nam także pozyskać darmowe publikacje z Wydawnictwa Dwie Siostry, przeznaczone do darmowej dystrybucji. Efektem spotkań warsztatowych był publiczny występ na scenie podczas lokalnych obchodów Dnia Dziecka, zorganizowanym przez Bytowskie Centrum Kultury na rynku miejskim.

Jesteśmy otwarci na dalsze działania uwzględniające naszych nowych mieszkańców. Chcemy wychodzić naprzeciw ich potrzebom. Tak też w bibliotece zostało utworzone stanowisko komputerowe z klawiaturą przystosowaną dla naszych gości z Ukrainy. Gromadzimy księgozbiór z myślą o nowych czytelnikach, którzy już zapisują się do biblioteki. Na chwilę obecną mamy liczne pozycje pomagające doskonalić naukę języka, ale również zakupiliśmy książki dla dzieci oraz beletrystykę. Niebawem otrzymamy darmowe publikacje w ramach akcji „Podaruj książkę ukraińskim dzieciom”, koordynowanej przez Fundację Metropolia Dzieci.

Pozostaje nadzieja, że ten ocean dobra jeszcze bardziej utwierdzi nas w przekonaniu, że razem możemy więcej, że warto pomagać i wszystkim nam zasieje w sercach nadzieję. Niech poniższy wiersz Tadeusza Różewicza, napisany tuż po II wojnie światowej, będzie klamrą i refleksją..., ponieważ historia czasem zatacza koło i tym razem słowo *wojna* powróciło w najstraszniejszej odsłonie.

Jak dobrze

*Jak dobrze Mogę zbierać jagody w lesie
myślałem nie ma lasu i jagód.*

*Jak dobrze Mogę leżeć w cieniu drzewa
myślałem drzewa już nie dają cienia.*

Jak dobrze Jestem z tobą

tak mi serce bije

myślałem człowiek nie ma serca.

Grażyna Kikcio

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku, kierownik filii w Bytowie.

